

כל הזבחים פרק ראשון זבחים

1

1

כל הזבחים שנזכו שלא לשמן . שנשחט עולה לשם שלמים : כשרים . לזרוק דמן ולהקטיר אימוריהם ולאכול את האבלין אע"פ שחולטן לשמן כחליף בנמי' : אלא שלא עלו וגו' . וזריך להביא אחר לחובתו או לגדרו ושחטנו לשמו : הוא מן הפסח והחטאת . שהן פסולין לגמרי וילוף תורה אור

כל הזבחים שנזכו כו' . שצודה קמייתא נקט והוא הדין קבלה והולכה חריקה דקדמי סיפא (לקמן ד.י.) ושיעי קודש שייך בהקדש ארבע עבודות כגון עולה לשם שלמים אבל שיעי בעלים לא שייך אלא בזריקה כגון שוחט או מקבל או שולך קרבן ראונו ע"מ לזרוק דמו לשם שמעון כדמוכח לקמן בפירקין

לה בנמי' : הפסח בנמינו . [פסול] שלא לשמו כל זמן שחטתו דהייט מחלטה היום של ערב פסח עד הערב אבל קודם לכן ואחר מלאן קיימא לן (לקמן דף ז') דפסח בשאר ימות השנה [שלמים] הוא וכל דיתו שלמים ואמרינן לעיל השך זבחים כשרין שלא לשמן ובנמי' יליף לה מקראי : הך פסחא . כדמפרש טעמא ואזיל : הנשחטין לשם פסח . כל שאר זבחים שנזכו ב"ד בניסן לשם פסח או שנזכו לשם חטאת בכל זמן פסולין כי הכי דליניה פסולין לשם אחרים ובנמי' יליף טעמא דאחרים לשם פסח דברייתא : שמעון אחי עוריים . על שם שצוריה עסק בפרקמטיא וסיפק טרבי שמעון אחיו בשעה שהיה עוסק בתורה והתני בנייהן שיהא חלק לעצוריה בשכר תלמודו של שמעון כדאמר' בסוטה (דף כה.) אם יתן איש את כל הון ביתו וגו' לא כשמעון אחי עוריה לפיכך נקרא על שמו שלמד על ידו : שמעון . לשאר זבחים לשם נבזה מהן כשרין כדמפרש ואזיל ובנמי' (לקמן דף יא.) יליף לה ומפרש להאי כשרין או כשרין [ועל] קאמר ובתרתו פליגי או כשרין ולא עלו קאמר ובגובה ובנמי' הוא דפליגי : לשם נמוך מן פסולין . לגמרי : כבוד ומעשר בתמה נמוכין משלמים כדאמרין בפ' כל התדיר (לקמן דף סז.) מפני שהשלמים טעונין מתן ארבע סמיכה וכסכים ונטופח חזה ושוק : גמ' נמי לי נמיטי אלא . להאריך בלשון ליתני ולא עלו לבעלים כו' לשון קרנה דקיימא לן (פסחים דף ג.) לעולם ישנה אדם לתלמודו דרך קרנה : סא קמ"ל . שאין בהם שום ירידה אלא אזהרה לבדו אכל

*הזבחים שנזכו שלא לשמן כשרים [6] אלא שלא עלו לבעלים לשם חובה חזין מן הפסח והחטאת [7] הפסח בזמנו והחטאת בכל זמן רבי אליעזר אומר אף האשם הפסח בזמנו והחטאת והאשם בכל זמן אמר רבי אליעזר החטאת באה על הטא והאשם בא על הטא מה חטאת פסולה שלא לשמה אף האשם פסול שלא לשמו *ויסי בן חוני אומר הנשחטין לשם פסח ולשם חטאת פסולין שמעון אחי עוריה אומר שחטן לשם נבזה מהן כשרין לשם נמוך מהן פסולין ביצד קדשי קדשים שישחטן לשם קדשים קלים פסולין קדשים קלים שישחטן לשם קדשי קדשים כשרין הבכור והמעשר שישחטן לשם שלמים כשרין שלמים שישחטן לשם בכור ולשם מעשר פסולין : גמ' לכמה לי למינא [8] אלא שלא עלו ליתני ולא עלו לבעלים לשם חובה הא קמ"ל לבעלים היא דלא עלו לשם חובה אבל בקדושתיהו קיימי ואסור לשנויי בהו וכדברא *דאמר רבא עולה ששחטה שלא לשמה אסור לזרוק דמה שלא לשמה *איבעית אימא סברא איבעית אימא קרא איבעית אימא סברא משום דשני בה כל הני לישני בה ולזיל איבעית אימא קרא כל הני לישני בה ולזיל איבעית אימא קרא ה' מצא שפתיך השמור ועשיה כאשר נדרת לה' אלהך נדרה וגו' *האי נדרה נדר

(דף י.) וזריך לדקדק מנא ליה לה"ס שיטי בעלים דקדשי לקמן בפירקין (דף ד.) מנא לן דבעינן זביחה לשמה כו' והדר קאמר אשכחנא שיטי קודש שיטי בעלים מנא לן משמע דאמתינין קאי וכולה מחתינין לא משמע ממשמעא כלל שיטי בעלים דלישנא דלשמן משמע לאפיקי שיטי קודש וכולה מחתינין לא נקוט אלא שיטי קודש דקדמי נמי בסופא (סס דף ג.) כייל לשמן ושלא לשמן לשם פסח לשם שלמים וגירא דסמך אמתינין לקמן פרק בית שמוי (דף מו.) דמנן לשם ששה דברים הזבח נזבח לשם זבח לשם זבח וכן פירש בקונטרס בנמי' וז"ל או אהיה קאי ח"כ הוה ליה לפרושי נמי מנא לן לשם השם לשם אישים [לשם ריח] לשם נישוח וז"ל דלא אחי לפרושי אלא בהני דכשרין ולא עלו לשם חובה אבל האך כשרין ומלין ועלו לשם חובה כמו שאפרש ועוד י"ל דלא לשמן דמתינין משמע בין שיטי קודש בין שיטי בעלים כמו ברייתא דרבי שמעון קמלה שלא לשמה דמיקי ריש פ"ק דמנחות (דף ג.) בשיטי בעלים ולהכי "נמי" לא פריך בפירקין בהך ארבעה דברים מנא לן דלא מיידי בהן במתיני' ומיהו רבה דווקא מוקי לה בשיטי בעלים אבל רבא ורב אחי לא מוקמי לה הכי ההם ואם האמר והא פריך בית שמוי (לקמן דף מו.) דריש להי מדרבא עונה אשה ריח נישוח לה עולה לשם עולה והייט שיטי קודש ובפירקין בנמי' (לקמן דף ד.) דריש שיטי קודש מקרא אחרניא ויש לומר דקרא דהתם בהקטרת אימורים והכא בעבודת הדם ואע"פ דקדמי לשם ו' דברים דהא קרא דמיתו ההם בהקטרה

2

2

נרבי שמעון ופומחטו עניו דעומתה הגוף לא קרינן בהו והבשר אשר ינע וגו' : [פסולא בעלמא] . ומעלה דרנבן היא וקרא אסמכתא [7] בעלמא הוא והכי אמרי' בפסחים (דף ד.) דאין לוקון עליו : מתני' לשם זבח . לאפוקי שיטי קודש כגון לשם זבח אחר : לשם זבחי . לאפוקי שיטי בעלים והא ילפינן להו מקראי בפ"ק (לשיל ד.) : לשם אשים לשם ריח . בנמי' מפרש לאפוקי מאי ויליף לה מקרא : לשם טעם . לשם חטאו שהוא מביאו עליו : הך מי שלא סיס בלבו כו' . שחטת סתם כשר : סוטה טנאי בית דין . יו' שישחט סתם דלא לימא לשמו דלמא אחי למימר שלא לשמו : שאין סתמיהם סולחם אלא אחר סטובד . הלכך אי הוה ישן שלא לשמו אע"פ דבעלים אמרי' לשמו לא מדי הוא דלאו כדירא תילא מילתא דכתיב דמקריב איתו לא יחשב (ויקרא ז') :

מתני' לשם ששה דברים הזבח נזבח לשם זבח לשם זבח לשם השם לשם אשים לשם ריח לשם נישוח והאשם לשם חטא אמר רבי יוסי [8] אף מי שלא היה בלבו לשם אחד מכל אלו כשר שהוא הנאי בית דין שאין המחשבה הולכת אלא אחר העובר : גמ' אמר רב יהודה אמר רב עולה לשם עולה לאפוקי לשם שלמים דלא אשים לשם אשים לאפוקי כבבא דלא ריח לשם ריח לאפוקי אברים שצלאן והעלן דלא דאמר רב יהודה אמר רב לשם מי שאמר יהיה העולם אמר רב יהודה אמר רב הטאת ששחטה לשם עולה פסולה לשם חולין כשרה אמר ר' אלעזר מ"מ דרב לא יחללו את קדשי בני ישראל קדשים מחללין ואין חולין מחללין קדשים : מתיב רבה אמר רבי יוסי [9] אף מי שלא היה בלבו לשם אחד מכל אלו כשר שהוא הנאי ב"ד מעמא שלא היה בלבו כלל הא היה בלבו לשם חולין פסול א"ל אביי [9] דלמא לא היה כלל כשר ומרצה הא היה בלבו לשם חולין כשר ואינו מרצה א"ר [10] אלעזר חטאת ששחטה לשם חולין כשרה משום חולין פסולה כדבעאמיניה שמואל מרב הונא מנין

קדשים עולה אשה ריח נישוח לה' (ויקרא ז') וז"ל דלאו כדמיהו כתיב אשכחן ליה בשלמים גבי זביחה והקריב מזבח השלמים אשה לה' (סס ג.) אשה זביחה לשם שלמים לשם אשים לשם ריח נישוח לה' (ויקרא ז') וז"ל דלאו כדמיהו כתיב אשכחן ליה בשלמים גבי זביחה והקריב מזבח השלמים אשה לה' (סס ג.) וז"ל דלאו כדמיהו כתיב אשכחן ליה בשלמים גבי זביחה והקריב מזבח השלמים אשה לה' (סס ג.) וז"ל דלאו כדמיהו כתיב אשכחן ליה בשלמים גבי זביחה והקריב מזבח השלמים אשה לה' (סס ג.)

3

3

עבודה. הלכות מעשה הקרבנות פ"ד פ"ה

מ שהאוויר שאין סופו לנוח אינו בבוהה. כפי"ק דמילע"א (דף י"ב.) צני רבא זרק ארנקי כפתח זה וילא כפתח אחר מהו אויר שאין סופו לנוח כמונה דמי או לא ואסקינא כמיק. וכנה הטור ז"ל דין זה נמי"ק כ"י רמ"ג הלכות מתנה דכיון דהוי ספק אם היא מתנה לא זכה האחר ואם הוא הפקר כל הקודם וזה יכן כנה אצני הרמ"ש ז"ל כנסקו יכן כנה הרב הנמוקי ז"ל וכנה שמתעס זה השמיט הר"ף ז"ל אותה צניא. גם אפטר דרבינו אפטר שמה שהשמיטה מטעם זה הוא אכל אין טעמו על הרב הנמוקי ז"ל מספיק כ"כ דהיה להם להניחה לתקן בין הפקר למתנה דהפקר אמרינן כמונה דמי מטעם הספק. לכן נראה לי דמתעס נפסטה קודם צניא דהכא לכן הך צניא אמרינן כפי"ק דזבחים (דף כ"ה:) אה"ל אויר שאין סופו לנוח לאו כמונה דמי וכל אה"ל לדעת רבינו ז"ל פשיטתא הוא ומשום הכי פסק מילא נפסטה אותה צניא דלאו כמונה ובהפקר לא אמרינן כל הקודם וזה יאע"ג דהיה אפשר לתקן בין הך אויר שאין סופו לנוח להיה דפי"ק דמילע"א וכמו שחלקו התוס' כפי' הירוק גבי מתני' דהיתה עומדת על ראש הגג כדיבור הממחיל דרך עליה וכו' מ"מ הר"ף ורבינו ז"ל סבירי דהושמיט שום כעין הוה דזבחים ואיפשיטה צניא ולכן השמיטה ואין מיליק בין הפקר למתנה דכונס אויר שאין סופו לנוח לאו כמונה דמי:

ורדין לתוך הכלי. ומ"ש ושומט שנים. או ריב שנים צרי"ס פ' השומט (דף כ"ו.) ומה שכתב ומנזיה הסכין למעלה וכו'. פ' שני דזבחים (דף כ"ה) אמר רב יהודה אמר שמואל השומט צריך שינזיה סכין למעלה שנאמר ולקח מדם הפר ולא דם הפר ודבר אחר. ומ"ש ידם שנסכין מקנחו כשפת המזרק. גם זה שם פירוש כשפת המזרק משפת המזרק:

לתוך המזרק. ושומט שנים או רוב שנים כדי שיתקבל הדם כולו בכלי. ומנזיה הסכין למעלה כדי שלא ירד הדם מעליה אלא מן הצואר. ודם שנסכין מקנחו בשפת המזרק: **מ** אויר הכלי הרי הוא ככלי. היה מקבל הדם ונפתחו שולי המזרק קודם שיגיע הדם לאויר המזרק הנפתח לא נתקדש הדם. שהאוויר שאין סופו לנוח אינו כמונה: **י** כל הובחים צריך העובד שתהיה מחשבתו לשם הובח ולשם בעליו בשעת זביחה ובשעת קבלת הדם ובשעת הולכת הדם ובשעת זריקתו על המזבח שנאמר ויבשר זבח תודת שלמיו שתהיה זביחה עם שאר ארבע העבודות לשם שלמיו. וכן שאר הקרבנות. ואם שחט ועבד שאר עבודות סתם ולא חשב כלל בעולה ובשלמים הרי הן כשרים ועלו לבעלים: **יא** וצריך שתהיה מחשבתו בשעת שחיטת העולה לשם ששה דברים. לשם הובח. ולשם הובח. ושחבתו להשם ברוך הוא. ושיקטירו לאישים. ושהקטרתו לריח בלבד. ושריף זה נחת רוח לפני השם. ואם שחט סתם כשר כמו שביארנו. והשוחט הטאת ואשם צריך שתהיה מחשבתו לשם אותו החטא שבא עליו:

זכר שם צניא דלפשיטו:
בל הובחים צריך העובד שתהיה מחשבתו לשם הובח וכו'. גריס זבחים מן כל הזבחים שנזכרו שלא לשמן כשרים אלא שלא עלו לבעלים לשם תזכה מיד מן הפסח והטאת, ומשמע נמי דהאי שלא לשמן אינו בין צניא קדש בין צניא צניא צניא וליף בגמרא דככל ד' עבודות אלי צריך שלא יזכה בידו ולא נבעלים. ומ"ש רבינו ואם שחט ועבד שאר עבודות סתם ולא חשב כלל וכו'. שם בגמרא דייק טעמא דשלא לשמן הא סתמא עלו לבעלים לשם תזכה אלמא סתמא נמי כלשמן דמי משום דזבחים נסחט לשמן עומדים. ואם כן יש לתמוה על רבינו למה כתב צניא ובשלמים וכו' דמשמע דדיקא הוי עלו לבעלים לשם תזכה ולא הטאת ופסק והא לטא דכונסו סתמן כלשמן דמי ועלו לבעלים לשם תזכה וכו':

יא ומ"ש: וצריך שתהיה מחשבתו בשעת שחיטת העולה לשם הובח ולשם הובח וכו'. מקנה כפי"ס ג"ס (זבחים מ"ו:) לשם ששה דברים הזבח זוכה לשם זבח לשם זיבה לשם השם לשם אישים לשם ריח לשם נוחם ומטאת ואשם לשם טאת. ויפרש"י לשם זכה לאסוקי שינוי קדש כגון לשם זכה אחר. לשם זיבה לאסוקי לשם שינוי בעלים. ויגמרא לשם אישים לאסוקי ככנה ופרש"י ככנה על מנה לעשותו חתיכות כליות בנחלים. לשם ריח לאסוקי אכריס שנלחץ ואח"כ העלן. לשם נוחם לשם נחה לפני הקד"ה שאמר ויעשה רצונו. ומ"ש ואם שחט סתם כשר, כבר נתבאר. ומ"ש והשומט הטאת ואשם וכו'. נמשנה שכתבנו בסמוך:

פ"ה א כבר ביארנו ששחיטת הקדשים בזרים ומקבלת הדם ואילך מצות כהונה וכל הובחים קיבול דמן בכלי שרת ביד כהן. אבל מקום שחיטתו ומקום קיבול דמן אינו שוה בכלל: **ב** כיצד קדשי קדשים אין שוחטין אותן ואין מקבלין את דמן אלא בצפון המזבח בכל המקום שביארנו גבולותיו בתחילת ספר זה. וקדשים קלים שחיטתו וקיבול דמן בכל מקום מן העזרה: **ג** ומנין שאין שוחטין קדשי קדשים אלא בצפון. שהרי נאמר בעולה ושחט אותו על ירך המזבח צפונה

וקיבול דמן בכל מקום מן העזרה. כפי' אחריו מקומן (דף נ"ה:) **ג** ומ"ש ומנין שאין שוחטין קדשי קדשים אלא בצפון וכו' עד ושיחטו את האשם. כרי"ס אחריו מקומן (דף מ"ו ומ"ה.) יש לשאל למה הוצרך רבינו לכתוב וכשם שהטאת נקראת

משנה תורה > מהדורה חדשה < עמוד מס 99 ח (עבודה) משה בן מימון (רמב"ם) הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

ב כהן הרמז"ס הכה דין דסתמא כשר, וכלה אין מחשבת שינוי פוסלת רק צניא קדש ושינוי צניא צניא. וכלה מחשבת שאר הדי דברים אינם רק לכתחילה ואף אם חשב ככונה להיפוך ג"כ כשר כמבואר בתוס' ריש זבחים וכו"ה גם צדברי הרמז"ס עלמון כפי"ג מה"ל פסוקה"ק דאינה פוסלת רק מחשבת שינוי קדש ושינוי צניא יעו"ש, ולמה כתב הכה דרק צסחם כשר, ויעו"ש צמ"ל שכתב דצדרי הרמז"ס קיימו רק על לשם זכה ולשם זיבה, אצל ל"ע דברי הגך תרתי כבר נקט לכו בבלבב הקודמת דסתמא כשר ככו יעו"ש ולמה חזר וכפל לדון זה גבי מחשבת כל הששה דברים, וכמו שהקשה הלח"מ.

פרק חמישי

א כבר ביארנו ששחיטת הקדשים כשירה בזרים ומקבלת הדם ואילך מצות כהונה וכל הובחים קיבול דמן בכלי שרת ביד כהן. אבל מקום שחיטתו ומקום קיבול דמן אינו שוה בכלל: **ב** כיצד קדשי קדשים אין שוחטין אותן ואין מקבלין את דמן אלא בצפון המזבח בכל המקום שביארנו גבולותיו בתחילת ספר זה. וקדשים קלים שחיטתו וקיבול דמן בכל מקום מן העזרה: **ג** ומנין שאין שוחטין קדשי קדשים אלא בצפון. שהרי נאמר בעולה ושחט אותו על ירך המזבח צפונה

וקשה דא"כ כפי"ג מהלכות פסולי הטובין וכו' ואלו הן מחשבת שינוי השם וכו' וכמה שם מחשבת שינוי השם כילד זה השומט את הזבח שלא לשמו כגון שהיה עולה וסכס שהיה שלמים וכו' או שחט הזבח שלא לשם בעליו או למחשבת שינוי השם וכו' ולמה לא כתב שם דמחשבת שאר הדי דברים ג"כ פוסל כן אם חשב שלא לשם ריח שלא לשם שם שלא לשם אישים וכו' אלא לא כתב שפוסל אלא שינוי השם בלבד ודיקא לומר דסמך על מה שכתב כאן. גם נראה מדברי רבינו ז"ל דפליג על דברי התוס' ז"ל שכתבו גריס זבחים (דף כ"ו) דקמני לשם ששה דברים הזבח

משנה תורה > מהדורה חדשה < עמוד מס 205 ח (עבודה) משה בן מימון (רמב"ם) הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

פרק שלשה עשר

א שלש מחשבות הן שפוסלין את הקרבנות. יאלו הן. מחשבת שינוי השם. ומחשבת המקום. ומחשבת הזמן. ומחשבת שינוי השם כיצד. זה השיחב את הובח שלא לשמו. כגון שהיה עולה ויחשב שהוא שלמים. או ישחטנו לשם עולה ושלמים. או לשם שלמים ולשם עולה. או ששחט הובח שלא לשם בעליו. זו היא מחשבת שינוי השם. ומחשבת המקום כיצד. כגון ששחט את הובח לשמו על מנה לזריק דמי. או משנה תורה > מהדורה חדשה < עמוד מס 205 ח (עבודה) משה בן מימון (רמב"ם) הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

משנה למלך הלכות מעשה הקרבנות פרק ד הלכה יא
 ודע דאליבא דכ"ע אם כיון בד' עבודות שלא לשם השם ושלא לשם האישים ושלא לשם נוחם ולשם זיבה ולשם זכח ולשם זיבה דבהני הוצרכו אלו הכוונות אלא למצוה בעלמא וכ"כ התוס'. ומ"ש רבינו ואם שחט סתם כשר כמו שביארנו לא קאי אלא לשם זבח ולשם זיבה דבהני דוקא סתם אבל שלא לשמן יש מהם פסול ויש מהם שלא עלה לבעלים. והרב לח"מ הבין בדברי רבינו שכונת הששה דברים שוים בדינם ובכולם דוקא סתם כשר הא לאו הכי לא

איבעיא להו: פסח ששחטו בשאר ימות השנה לשמו ושלא לשמו, מהו? מי אתי שלא לשמו ומפיק ליה מידי לשמו, ומכשיר ליה, או לא? כי אתא רב דימי אמר: אמריתא לשמעתיא קמיה דרבי ירמיה: הואיל ולשמו מכשירו בזמנו, ושלא לשמו מכשירו שלא בזמנו. מה לשמו המכשירו בזמנו - אין מוציא מידו שלא לשמו, אף שלא לשמו המכשירו שלא בזמנו - אין מוציא מידו לשמו, ופסול. ....

מאי הוי עלה? - אמר רבא: פסח ששחטו בשאר ימות השנה לשמו ושלא לשמו - כשר, דהא סתמו לשמו קאי. ואפילו הכי, כי שחיט ליה שלא לשמו - כשר. אלמא: אתי שלא לשמו ומפיק ליה מידי לשמו. כי שחיט נמי לשמו ושלא לשמו - אתי שלא לשמו ומפיק ליה מידי לשמו

פסח בשאר ימות השנה - כגון שהפרישו קודם לכן ימים רבים, וקיימא לן דכשר לשלמים. ואם שחטו לפסח - פסול, דלאו זמניה, ואי לשם שלמים שחטו - כשר, והיכא דשחטו לשמו ושלא לשמו - מהו
אין מוציא מידו שלא לשמו - לתפוס לשון אחרון לבדו, ולהכשיר הנשחט שלא לשמו ולשמו
אף שלא לשמו כי אין מוציא מידו לשמו - לתפוס לשון אחרון ולהכשירו

חדושי מרן

הלכות מצוה הקרבנות

רי"ז הלוי

לה

7

והנראה לומר צבואור דעת הרמב"ם, דכנה צאמת תרו דינו יש צדן לשמה של קרבנות, הדמ עיקר הדין שצריכים שיהיו נקדשים לשמן כמו כל הדברים הטעונים לשמן בעשייתן, ושנית דמהשבת שלא לשמן הויה דבר הפוסל, וזהו דין מחדש בקדשים, דצאמת כיון דצחים סתמן לשמן הם עומדים אי"כ גם צהש צהדיא שלא לשמן ג"כ אין חסר תורת לשמן בעשייתן, וכדחזיק דלשם חולין כשר אף צהש צהדיא שלא לשמן, וכצ"כ דגם צהש צהדיא להיפוך ג"כ חויל צבו דינא דסתמן לשמן קיימי, ונעשין מעלמן לשמן, וכ"ה מצואר להדיא מהא דאיתא בפסחים דף ס' דדמי הנמי פסח ששחטו שלא לשמו נשחטו לשמו ושלא לשמו משום זה דסתמא לשמו קאי, הרי להדיא דדן זה דסתמא לשמו קאי איתיה גס צהש צפירות שלא לשמו

דין זה דצחים צחס לשמן עומדים הוא חלות דין צגוף הקרבן דהוא קרב ממילא לשמו ולא מהניא ע"ז גס מהשבתו שחש צהדיא להיפוך, והא דמהשבת שלא לשמו פוסלת הוא זה דין צפ"ע מדין פסול מחשבה, ככל מהשבות הפוסלות בקדשים אבל לא משום דהכר תורת לשמה צהקרצן, ודין זה הוא דין מחדש צקרצנות דמהשבת שלא לשמן פוסלת צהן, אבל צשאר דברים הטעונים לשמן עיקר דינם הוא רק דצבו לשמה, אבל לא שמהשבת שלא לשמה תפסול צהן, רק צקרצנות לצד חידשה תורה דמהשבת שלא לשמה הויה דבר הפוסל, ועיין צמנחות דף צ' מכדי מהשבת דפסל רחמנא הקישא הוא מ"ל שינוי קדש מ"ל שינוי צעלים, ופירש"י שם מה צחים פסלה צה מהשבת כדכתיב המקריב אותה לא יחשצ וכו', הרי דיסוד הדבר דשינוי קדש ושינוי צעלים פוסל הוא דין מחדש של פסול מהשבת האמור צקרצנות צקרא דלא יחשצ, וכ"ה מצואר להדיא מדברי הרמב"ם צפ"ג מפסוקי"ק שלש מהשבות הן שפוסלין את הקרבנות וכו' מהשבת שינוי השם ומהשבת המקום ומהשבת הזמן, הרי דגם מהשבת שינוי השם עיקר פסולה הוא דין פסול מהשבת כמו מהשבת חוץ לזמנו וחוץ למקומו, ולא משום חסרון דין לשמה, והרי צאמת נ"מ גס לדינא, דאי משום חסרון דין לשמה דצטיין צצצודות כמו כל הדברים הטעונים לשמה, הרי לא מיפסלא רק אותה צצודה צלצד, ואם יקבל מקאת דם

ולפי"ז נראה לומר צדעת הרמב"ם, דס"ל דצאמת כל הרי צברים דחנין לכו צמחיה דלשם ששה דברים הזבח הזבח, כולכו דין לשמה של עיובצ ניגהו, וכדין מהשבת לשם זבח ולשם זיבח דדין לשמה שלהן מעצב צהקרצן, ה"כ מהשבת כל הרי צברים דכוחותיהו, דכולכו חנין לכו ציחד, וכולכו חד דינא לכו דחויין דין לשמה של עיובצ, ואם ה"י חסר צהקרצן חלות דין לשמה של אחת מהן ה"י הקרבן נפסל, אלא דצאמת לא משכח"ל כלל דדין עיובצ שלהן, כיון דקו"ל דצחים צחס לשמן הן עומדוין, אי"כ הרי לעולם איכא צהקרצן תורת לשמן על כל הרי צברים, וקרב מחיליו לשמן, וגם אם חשצ צהדיא לשם דבר אחר ג"כ הקרבן קיים צדן לשמה שלהן, וכצ"כ דגם אם יחשצ צהדיא להיפוך לא מהניא, והוא נעשה ממילא לשמה וכמו צלשם חולין, ומשום זה הוא דכו"ל דינא דמהשבת הדי דברים, מלצד לשם זבח ולשם זיבח, הקרבן כשר אף אם חשצ צהדיא להיפוך, דלעולם סתמן לשמן קיימי ונעשין מעלמן לשמן צכל הרי דברים, אלא דצשינוי קדש וצשינוי צעלים חידשה החורה צבו דין שני, דמהשבת שלא לשמו פוסלת מדין פסול מהשבת וכצ"כ למעלה, וזה ליחא צשאר הדי דברים, דלא חידשה החורה פסול מהשבת צבו, רק כל עיקר דינם הוא רק שיהא הקרבן נקרב לשמן, וע"ז הא מהני דדין דסתמן לשמן קיימי, וזהו ששינוי צמנה לקמן דף ל"ו שאין מהשבת פוסלת אלא צחוץ לזמנו וחוץ למקומו והכעשה וכהעלאת שלא לשמן, דהיינו דלא נאמר פסול מהשבת רק צשינוי קדש וצשינוי צעלים צלצד, ולא צשאר דברים, וכיון דלא נאמר צבו דין מהשבת הפוסלת, ממילא דלעולם קיימי צחלות דין לשמה, משום הדין דסתמן לשמן קיימי, שזה גס צהשצ צהדיא להיפוך, וכצ"כ, אמנם כ"ז הוא אם סתמא כשר, ואנו צריכים לפסול הקרבן מדין פסול מהשבת, וצ"ה הוא דכו"ל דינא דרק שינוי קדש ושינוי צעלים פוסלים ולא שאר מהשבות, אבל אם ה"י דדין צקרצנות דגם סתמא פסול צבו, אז ה"י פסול גס צבו דברים כולם, דצטיקר דין לשמה שנאמר צצצודות כולכו ו דברים חד דינא לכו דכולכו דין לשמה של עיובצ ניגהו, ולא רק דינים של לכחחילה, והכשרם הוא רק משום הדין דסתמא לשמה קיימא, ולפי"ז הרי מצואר היעצ דברי הרמב"ם מה דנקט צכולכו דדין דסתמא כשר, כיון דלענין דין סתמא צאמת כל מהשבת ו דברים כולכו דינם שיה, דצכולכו הכשרם רק משום הדין דסתמן לשמן קיימי, וכמו צלשם זבח ולשם זיבח, והחילוק צציוניהם הוא רק לענין הדין השני של פסול מהשבת, דצשינוי קדש וצשינוי צעלים איכא גס פסול מהשבת, וצשאר הדי דברים איכא פסול מהשבת, אבל לענין עיקר דין לשמה כולכו שוין, וזהו שכללן הרמב"ם ציחד לענין סתמא, והדברים מדחייקים הן צצברי הרמב"ם, דצבלי מעשה"ק דקמיווי מעיקר הדין לשמה דצעיין צקרצנות, השוה מהשבת לשם אשים וכו' עס מהשבת לשם זבח וזיבח, ונקט צכולכו הדין דגם צחס כשר, וצפ"ג מפסוקי"ק דקמיווי מדין פסול מהשבת, שם הוא צצואר דרק מהשבת שינוי צעלים ושינוי קדש הוא דפסלי ולא שאר מהשבות, והיינו כמש"כ.

עבודה. הלכות פסולי המוקדשין פט"ו

ב וכן כל המנחות וכו'. משנה ברית מנחות כל המנחות שנקמנו שלא לשמן כשירות אלף שלא עלו לבעלים משום חובה חוץ ממנחת חוטא ומנחת קנאות. ומ"ש שאם חשב באחת מארבע עבודות שלהן מחשבת שינוי השם פסולים וכו'. משנה שם (דף י"ג). ונפ"ג צ"ל רבינו מה הן ארבע עבודות למנחות: שינוי השם במנחה כיצד וכו'. מתבאר בגמ' ברית מנחות:

אפי' דהוא בתרא משמע דסבר כוונתו דמז דקמס גמרא דסוף כריתות (דף כ"ז): כוונת על הדם על הדם והניאה על החלצ לא כ ומ"מ עדיין יש לתמוה למה השמיט הא ד

8

ג אסור לחשב בקדשים וכו' לפיכך זבח ששחטו שלא לשמו וכו' חייב להשלים שאר עבודות לשמן וכו'. ליוקא דמתני' ומימרא דרבא ברית זבחים וברית מנחות. ומה שכתב אפילו שחט וקבל והוליד וכו' חייב לזרוק במחשבה נכונה. מימרא דרבא בפ"ק דזבחים (דף ז' א'). ומ"ש רבינו כמו שיתבאר. הוא צפרק י"ז: ומפני מה נשתנה דין החטאת והפסח וכו'. ברית זבחים (דף ז' א') ור"ש מנחות (דף ז' א').

במחשבת שינוי השם כשירה ולא עלתה לבעלים. וחטאת העוף פסולה: **ב וכן** כל המנחות שנעשו במחשבת שינוי השם כשירות ולא עלו לבעלים. חוץ ממנחת חוטא ומנחת קנאות שאם חשב באחת מארבע עבודות שלהן מחשבת שינוי השם פסולות. שינוי השם במנחה כיצד. כגון שקמץ מנחת נדבה לשם מנחת חוטא. או מרחשת לשם מחבת. או מחבת לשם מרחשת. וכן כל כיוצא בזה: **ג אסור** לחשב בקדשים מחשבה שאינה נכונה כמו שיתבאר. לפיכך זבח ששחטו שלא לשמו. או מנחה שקמצה שלא לשמה. בין בזדון בין בשוגגה חייב להשלים שאר עבודות לשמן. אפילו שחט וקבל והוליד במחשבת שינוי השם חייב לזרוק במחשבה נכונה. ומפני מה נשתנה דין החטאת והפסח מכל הזבחים. ודין מנחת חוטא ומנחת קנאות מכל המנחות. מפני שעיין עליהם הכתוב. הרי הוא אומר בחטאת ושחט אותה לחטאת. שתהיה שחיטה לשם חטאת. וכן שאר עבודותיה לשמה. ונאמר על חטאתו שתעשה

ד חטאת ששחטה לשם זבח אחר וכו' אבל אם שחטה לשם חולין הרי זה כשירה וכו' עד ואין ההוליד מחללין קדשים. מימרות אמוראים בס"פ ז"ש (זבחים מ"ו):

שחטה לשם חטאת אחרת וכו' פסולה. בפ"ק דזבחים (דף ז' א') אמר רבא חטאת ששחטה לשם חטאת כשירה וכו' מ"ט ושחט אותה לחטאת אמר רחמנא והרי חטאת וכו' שחטה על מי שמחוייב חטאת פסולה על מי שמחוייב עולה כשירה מ"ט וכפר עליו ולא על חזירו חזירו דומיא לדידיה דמחוייב כפרה

משנה תורה <מהדורה חדשה> עמוד מס 209 ח (עבודה) משה בן מימון (רמב"ם) הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

9

ישנה בשאר העבודות: ואסור לשנויי בה. נראה דשאר העבודות אסור לעשותן בסתמא כ"א בהדיא לשמן דאם יעשה איתם בסתמא הלא ידוע דכל העושה ע"ד ראשונה הוא עושה וכדלקמיה וכן מוכח מהרמב"ם פט"ו מהלכות פסולי המוקדשין ה"ג וז"ל אסור לחשוב בקדשים מחשבה שאינה נכונה כמו שיתבאר לפיכך זבח ששחטו שלא לשמו או מנחה שקמצה שלא לשמה בין בזדון בין בשוגגה חייב להשלים שאר עבודות לשמן אפילו שחט וקבל והוליד במחשבת שינוי השם חייב לזרוק במחשבה נכונה עכ"ד ומדשונה זכתב חייב וכו' במחשבה נכונה ולא העתיק לשון רבא מוכח כמו ליקוטי הלכות עמוד מס 17 ב כהן, ישראל מאיר בן אריה זאב הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה

רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק טז הלכה ז חשב מחשבת זמן בשעת קמיצה אבל לא בשעת ליקוט הלבונה, או שחשב מחשבת הזמן בשעת ליקוט הלבונה אבל לא בשעת קמיצה, הרי זו פסולה ואינה פגול עד שיחשב מחשבת הזמן בכל המתיר שהוא הקומץ עם הלבונה, בשעת קמיצת הקומץ וליקוט הלבונה, או בשעת נתינת שניהן בכלי, או בשעת הולכתן או בשעת זריקתן

10

רמב"ם הלכות שבת פרק יח הלכה כא המצניע דבר לזריעה או לרפואה או לדוגמא ושכח למה הצניעו והוציאו סתם חייב עליו בכל שהוא שעל דעת מחשבה ראשונה הוציא

א